

NOPSA

Nopean huumetiedon koti

Tilannekuva Eurooppa

-
- **Tarjonta korkealla:** huumeet laajasti saatavilla, puhtaus/vahvuus kasvanut.
 - **Kannabis:** yleisin huume, tuotteet monipuolistuvat, THC-pitoisuudet nousussa.
 - **Kokaiini:** ennätystakavarikot (419 t v. 2023), käyttö yleistyy ja kytkeytyy yhteiskäyttöön.
 - **Synteettiset aineet:** amfetamiini, MDMA, katinonit ja uudet opioidit (nitatseenit) lisäävät riskejä.
 - “Nitatseeniopioidit” ovat tulleet vahvasti markkinoille —> erittäin voimakkaita, terveysriskejä, usein väärennettyinä lääkkeinä tai sekoituksina
 - Vuonna 2023 raportoitiin ~ 7 500 huumeisiin liittyvää kuolemaa EU:ssa (ikäryhmä 15-64), noin 24,7 / miljoona asukasta.

Lähde: EUDA

Tilannekuva Suomessa

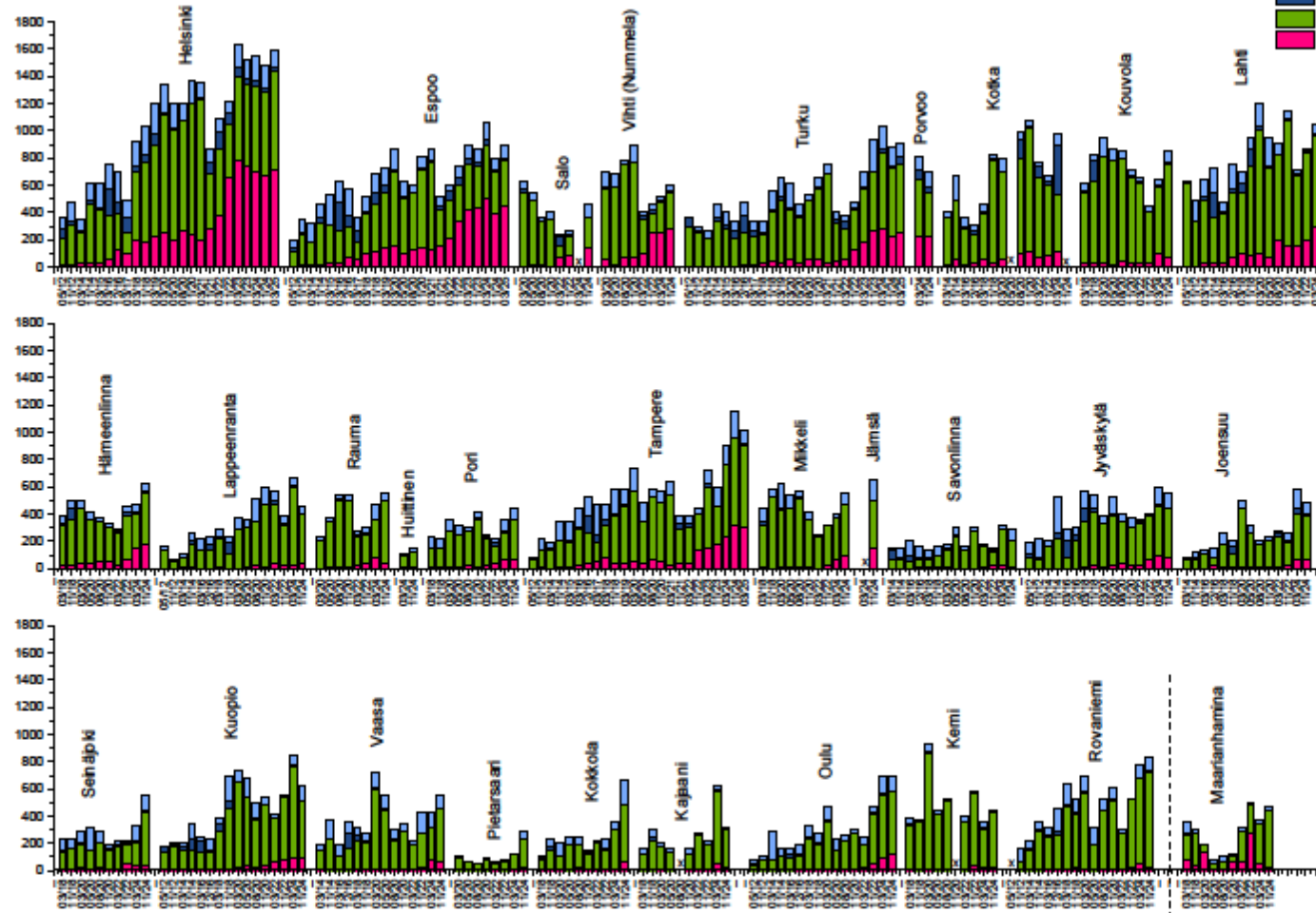
- Alfa-PVP on edelleen keskeisin huolta herättävä aine. Sen käyttö on lisääntynyt tai vakiintunut monilla alueilla, ja sitä esiintyy myös sekoitettuna muihin aineisiin, erityisesti amfetamiiniin.
- Erityisesti bentsodiatsepiinien laatu koetaan erittäin epätasaiseksi ja osin vaaralliseksi: käyttäjät raportoivat poikkeuksellista sekavuutta, harhoja ja pelkotiloja, eikä kaikkia käytettyjä aineita saada esiin seulonnoissa.
- Bentsodiatsepiinit (mm. Xanor/Ksalol, Rivatril), buprenorfiini ja muut opioidit sekä pregabaliini ovat laajasti käytössä; erityisesti kide- ja jauhemuotoinen pregabaliini nousee esiin vakavien haittojen yhteydessä.
- Ketamiinin ja kokaiinin käyttö on lisääntynyt tai tullut näkyvämmäksi erityisesti kaupunkialueilla, ja uusia käyttömuotoja (esim. i.m.-käyttö, vapettaminen) on raportoitu.
- Yhteiskäyttö on yleistä ja monimuotoista, mikä lisää akuutteja terveysriskejä ja vaikeuttaa hoitoa.
- Nuorten ja alaikäisten huumetilanne herättää vakavaa huolta: havaintoja on alaikäisten käytöstä, välitystoiminnasta sekä vakavista yliannostuksista.
- Päihteiden käytön haitat näkyvät asiakastyössä entistä selvemmin: psykoosit, infektiot, aliravitsemus, asunnottomuus ja hoitoon pääsyn vaikeudet kuormittavat sekä asiakkaita että palvelujärjestelmää.

Tilannekuva Suomi

mg (käytetty huume)/
1000 henkilöä/päivä

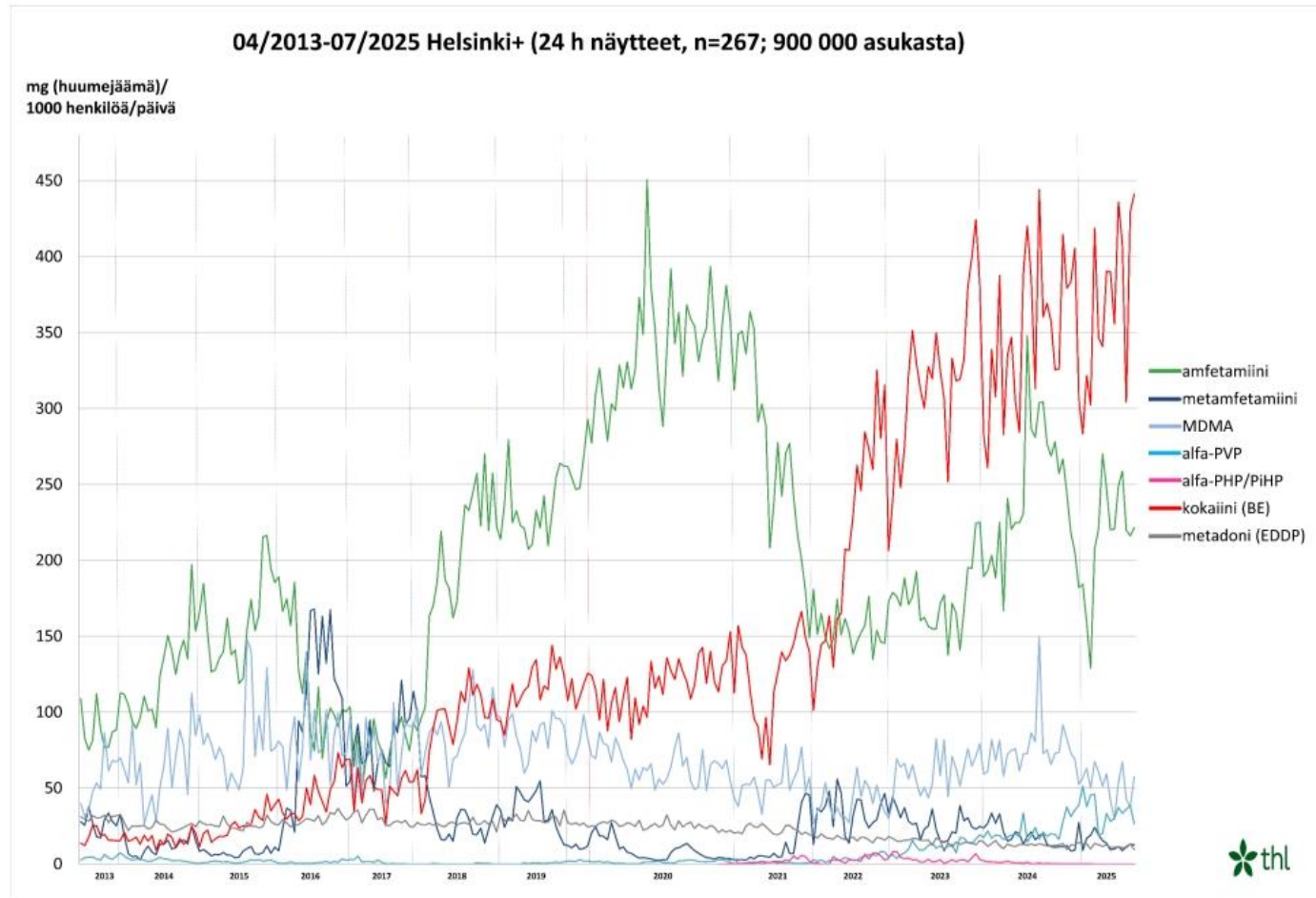
MDMA
Metamfetamiini
Amfetamiini
Kokaini (BE)

Keräysjakso (kk/vuosi)

Tilannekuva Suomi

Takavarikkotietoja Poliisilta:

Helsingin keskusrikospoliisin rikosteknisen laboratorion analyysit takavarikkomääristä ja aineista 1.10-18.12.2025 välillä.

Tarkastelujaksolla suurimmat takavarikkomäärät koskivat **kannabistuotteita (THC 78 193 g), amfetamiinia (44 951 g) ja kokaiinia (30 306 g).**

Lisäksi **alfa-PVP:tä** takavarikoitiin huomattavia määriä (**1 631 g ja 202,5 ml**).

Lääkkeistä korostuvat **bentsodiatsepiinit**, erityisesti **alpratsolaami (171 406 kpl)** ja **klonatsepaami (108 349 kpl)**, sekä **buprenorfiini (866 kpl)** ja **pregabaliini (93 kpl)**, mikä tukee havaintoja lääkkeiden laajasta päihdekäytöstä.

Huumeseulat

1. Opioidit ja korvaushoitoaineet

- Norbuprenorfiini (7,68 %) ja buprenorfiini (7,48 %) ovat yleisimmät yksittäiset löydökset.
- Naloksoni (2,87 %) esiintyy samassa yhteydessä, mikä viittaa yhdistelmävalmisteiden käyttöön.
- Metadoni ja sen metaboliitti EDDP (yhteensä n. 2–3 %) näkyvät, mutta buprenorfiini on selvästi hallitseva.
- Fentanyyli itsessään esiintyy vain yksittäisinä löydöksinä (6kpl) mutta norfentanyyli (0,07 %), fentanyylin metaboliitti, näkyy seuloissa herkemmin ja useammin.

2. Bentsodiatsepiinit ja unilääkkeet

- Oksatsepaami (5,4 %) on yleisin bentsodiatsepiinilöydös.
- Klonatsepaami ja sen metaboliitti 7-aminoklonatsepaami (yhteensä n. 3–4 %) sekä alpratsolaami ja alfa-hydroksialpratsolaami (yhteensä n. 3 %) ovat yleisiä.
- Tematsepaami (2,4 %) esiintyy säännöllisesti.
- Unilääkkeistä tsopikloni (0,4 %) ja tsolpideemi (yksittäisiä löydöksiä) näkyvät harvemmin.

3. Keskushermostoon vaikuttavat lääkkeet ja mielialalääkkeet

- Ketiapiini (4,9 %) ja olantsapiini (4,4 %) ovat yleisimpiä.
- Mirtatsapiini (2,6 %) esiintyy säännöllisesti.
- SSRI- ja SNRI-lääkkeet muodostavat merkittävän kokonaisuuden: sitalopraami, venlafaksiini, sertraliini sekä desmetyylisitalopraami (yhteensä noin 7–8 %).
 - Desmetyylisitalopraami on sitalopraamin metaboliitti ja näkyy usein emolääkettä paremmin.
- Gabapentinoidit: gabapentiini (2,3 %) ja pregabaliini (2,2 %).

4. Stimulantit ja uudet huumausaineet

- Amfetamiini (4,1 %) on selvästi yleisin stimulantti.
- Alfa-PVP (0,9 %) esiintyy säännöllisesti ja tukee kenttähavaintoja aineen laajasta käytöstä.
- Kokaiini ja sen metaboliitti bentsoyyliekgoniini (yhteensä n. 0,5 %) näkyvät satunnaisesti.
- MDMA ja metamfetamiini esiintyvät vain yksittäisinä emoaineina, mutta HMMA (0,2 %), MDMA:n metaboliitti, löytyy seuloissa herkemmin ja useammin.

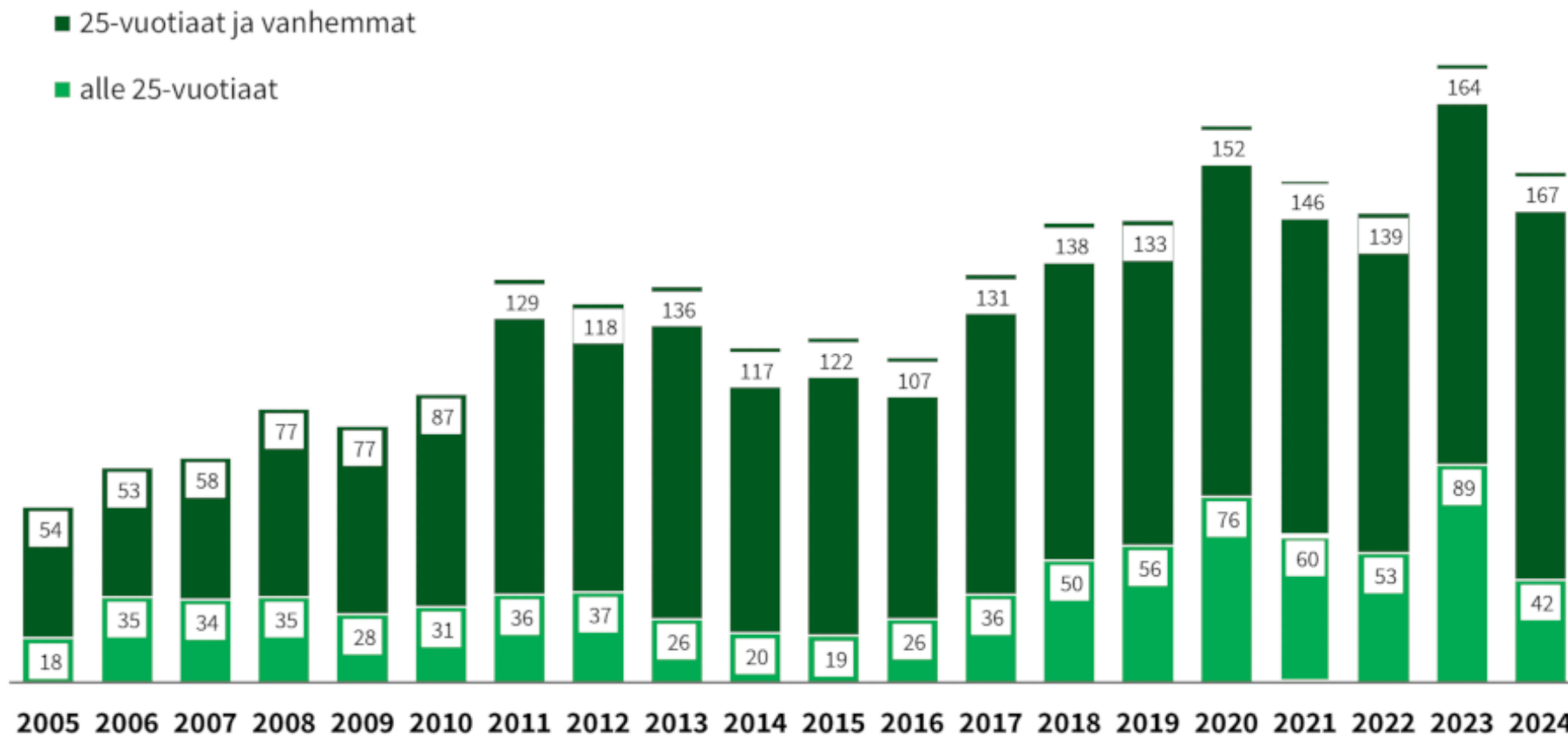
Lähde: SYNLAB

Muita huomioita

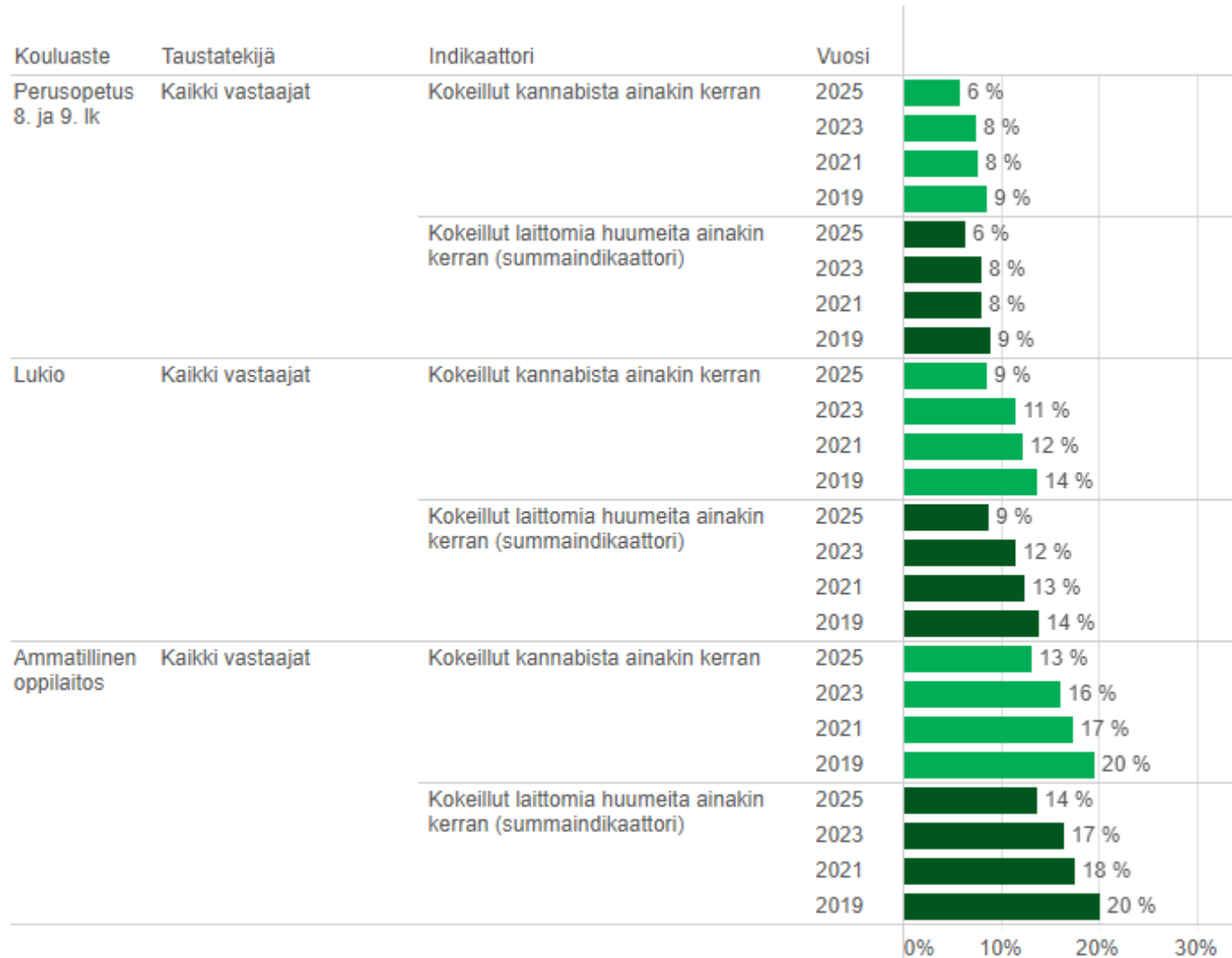
- Vainajatutkimuksissa **alfa-PVP** on edelleen keskeinen löydös, mutta havaintojen perusteella sen esiintyminen vaikuttaa **hieman vähentyneen syksyn 2025 huippulukemista**. Vuoden 2025 aikana alfa-PVP on tähän mennessä todettu **74 vainajassa**.
- Vuonna 2025 vainajatutkimuksissa todettiin **ensimmäistä kertaa Suomessa ns. orfiiniryhmään kuuluva opioidi, syklorfiini**. Kuolemansyyn selvitys on tapauksen osalta vielä kesken, eikä aineen merkitystä kuolemaan voida tässä vaiheessa arvioida. Syklorfiiniin liittyviä kuolemantapauksia on kuitenkin raportoitu viime aikoina myös **Britanniassa**, mikä tekee havainnosta tarkkailtavan.
- **Nitatseeniyhdisteitä** ei ole havaittu kevään jälkeen.
- Muista **ns. muuntohuumeista** vainajatutkimuksissa nousevat esiin erityisesti **bromatsolaami ja etyylibromatsolaami**, kun taas muita uusia aineita on todettu lähinnä yksittäistapauksina. Merkittävää uutta kehitystä uusien huumausaineiden osalta ei ole alfa-PVP:n ja nitatseenien lisäksi havaittu.

Yliannostuskuolemat

Alaikäisten huumeiden käytössä ei ole havaittavissa suurta nousua

Nuoret ja huumeet

- ☐ Koko väestötasolla huumeiden käyttö on lisääntynyt, myös nuorten keskuudessa
- ☐ Vuonna 2023 Suomessa kuoli huumeisiin 310 ihmistä, joista 91 oli alle 25-vuotiaita.
- ☐ Vuonna 2024 huumekuolemia oli 247, joista alle 25-vuotiaita oli 42. Näistä nuorista useimmilla oli päihteidenkäytön historia
- ☐ Nuorten tietämys yhteiskäytön riskeistä on erittäin heikkoa

Käyttökulttuurin muutokset

Käytön aloitusikä laskenut: Yhä nuoremmat kokeilevat ja käyttävät entistä vahvempia huumeita, usein ilman tietoa riskeistä tai vaikutuksista.

Yhteiskäyttö yleistynyt: Eri aineita käytetään yhdessä, ilman tietoa niiden yhteisvaikutuksista ja riskeistä.

Kauppa osana käyttötilanteita: Käyttöön liittyy yhä useammin välittämistä, myyntiä ja velaksi ostamista

Katuelämä raaistunut: Väkivallan uhka, nuorten hyväksikäyttö ja muut katujen riksitilanteet lisääntyneet. Vanhat hierarkiat eivät enää päde.

Polttaminen lisääntynyt: Huumeiden polttaminen on yleistynyt, ja sitä pidetään virheellisesti ”turvallisempana” käyttötapana.

Mitä huumeetilanteelle pitäisi tehdä? – neljä pilaria

- 1. Ennaltaehkäisy:** vähennetään huumeiden kysyntää ja ehkäistään käyttökokeiluja pitkäjänteisellä, pysyvällä toiminnalla sekä vahvistamalla nuorten tietopohjaa ja vanhemmuustaitoja.
- 2. Varhainen tuki ja haittojen vähentäminen:** tavoitetaan huumeita jo käyttävät, tuetaan heitä ja ohjataan hoitoon.
- 3. Hoito ja kuntoutus:** tarjotaan riippuvuudesta kärsiville kokonaisvaltaisia palveluja: lääkehoitoa, psykososiaalista tukea, kuntoutusta ja vertaistukea.
- 4. Valvonta ja kontrolli:** rajoitetaan huumeiden saatavuutta ja ehkäistään rikollisuutta poliisin, tullin ja oikeusjärjestelmän yhteistyössä sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa.

Kiitos!

Lisätietoja

Annuska Dal Maso
annuska.dalmaso@ehyt.fi

